

تحلیل و بررسی همسنج موش و گربه عبیدزاکانی و گربه و موش الماس خان کندوله‌ای

۱- مظهر ادوای *، ۲- یدالله احمدی ملایری**

۱- دانشجوی دکتری تاریخ ایران اسلامی دانشگاه فردوسی مشهد

۲- استادیار پردیس فارابی دانشگاه تهران

(تاریخ دریافت: ۱۳۹۵/۰۶/۰۴؛ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۵/۰۹/۰۹)

چکیده

پژوهش همسنج پیش رو، در پی یافتن همانندی‌ها و ناهمانندی‌های میان دو داستان - سروده فرهنگ ایرانی یعنی «موش و گربه» فارسی عبیدزاکانی و «گربه و موش» هورامی الماس خان کندوله‌ای است. هدف این پژوهش، افزون بر شناساندن «گربه و موش» الماس خان، کمک به گشودن پنجره‌ای برای گفتگو میان دو پاره هورامی و پارسی فرهنگ ایرانی است به منظور شناخت بهتر رنگین‌کمان فرهنگ ایران. این کار با سنجیدن نسخه خطی «گربه و موش» با «موش و گربه» و از رهگذر کاربست روش آمریکایی و نقدی ادبیات همسنج انجام گرفت که آماجش، بررسی نقدی دو اثر و یافتن همانندی‌ها و ناهمانندی‌هاست. «موش و گربه» و «گربه و موش» در کنار همانندی‌هایی چون نمادین و شگرف بودن، طنز و خُرده‌گیری، ناهمانندی‌هایی دارند؛ مانند هویداتر بودن آهنگ و ضرباهنگ در «موش و گربه» و دیدگاه بیرونی و سوم شخص در «موش و گربه» و دیدگاه اول شخص و درونی در «گربه و موش».

کلیدواژه‌ها: موش و گربه، گربه و موش، عبیدزاکانی، الماس خان کندوله‌ای، بررسی همسنج.

* نویسنده مسئول) E-mail: m_advay@yahoo.com

** E-mail: malayeri75@ut.ac.ir